

FACULTAS CONSER-
VATORES IUDICES ASSUMENDI
in quibuscumque causis.

Anno. M. D. LXXIII.

GREGORIVS Episcopus Servus Servorum Dei, Ad perpetuam
rei memoriam. AEquum reputamus, & rationi cōsonum, vt ea, quæ
de Romani Pontificis gratia processerunt, licet eius superueniente
obitu literæ Apostolicæ desuper confectæ non fuerint suum fortia-
tur effectum. Dudum siquidem felix recor. Pio PP. V prædecessori
nostro pro parte dilectorum filiorum Præpositi generalis, & Religiosorum So-
cietatis Iesu exposito, quod cum dicta societas benedicente Domino longe, la-
teque cisset propagata, ac ad Dei laudem, & honorem, militantisque Ecclesiæ pro-
fectum indies aueretur, & propter diuersa bona temporalia, quæ Collegia scho-
larium sub eorum cura instituta possidebant conseruanda, & recuperanda lites,
aliaq; fore usæ frequenter subire necessario cogeretur, exindeque fieret, vt eius
personæ, quæ animarum saluti implicite litium anfractus, qui ab eorum institu-
tis valde disonabant, euitare cupiebant, ab earum ministerio, non sine animi sui
dolore, cum animarum huiusmodi dispendio distraherentur, & eidem prædeces-
sori, pro parte eorundem Præpositi generalis, & religiosorum asserentium, eo-
rum bona à quorumcunque locorum ordinariorum iurisdictione libera, & ex-
pta, ac sub Romani Pontificis, & sedis Apostolicæ protectione alias recepta fuis-
se, humiliter supplicato, vt eorum quieti more Pij Patris, ac alias in præmissis
opportune consulere, de benignitate Apostolica dignaretur, idem prædecessor
qui ad gratos Deo, & vniuersæ Reipublicæ Christianæ utiles, & necessarios fru-
ctus, quos Societatis prædictæ personæ in vinea Domini semper proferebant,
debitum respectum habebat, facere nullo modo poterat, quin ipsis ea conceder-
et per quæ ipsi, eorumque res, & bona à noxijs, iustitiæ ministerio, præseruaren-
tur: eosdem Præpositum generalem & Religiosos, ac eorum singulos à qui-
busuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis
senten-

57
sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa
latis, si quibus, quomodo libet innodati existebant, ad effectum infrascriptorum
duntaxat consequendum absolvens, & absolutos fore censens, huiusmodi, sup-
plicationibus inclinatus: sub dat. videlicet. 8. Kal. Iunij. Pontificatus sui anno
tertio, eidem Societati, singulisque illius personis, ac eorum familiaribus cleri-
cali caractere tamen insignitis, vt in quibuscunque causis tam ciuilibus, quam
criminalibus ac mixtis, etiam in eis, in quibus actores, vel conuenti rei forent,
ipsis contra quascunque communitates, & collegia huiusmodi, omnes & singu-
los Archiepiscopos, & Episcopos, ac Abbates, necnon alias personas in dignita-
te Ecclesiastica constitutas, ac Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ec-
clesiarum Canonicos, ac eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum Vica-
rios in spiritualibus, & officiales generales vbi libet constitutos, in suos pos-
sent assumere Conseruatores, & iudices ordinarios indulsit: ipsis vero sic electis,
vel duobus, aut vni eorum, vt perse vel alium, seu alios etiam si sint extra loca, in
quibus conseruatores, & iudices deputati forent, eidem Societati efficacis de-
fensionis praesidio assistentes, non permitterent Societatem, Collegiaque huius-
modi super terris, locis, domibus, possessionibus, & iuribus, necnon fructibus,
censibus, redditibus, & prouentibus, ac quibuscunque alijs bonis mobilibus, &
immobilibus, spiritualibus, & temporalibus, necnon priuilegijs & indultis eis,
& dictæ Societati, tam Apostolica quam ordinaria, & alias rite Regia auctori-
tibus concessis & alijs rebus ad dictam Societatem communiter, vel diuisim spe-
ctantibus, à quibuscunque personis tam secularibus, quam Ecclesiasticis, ac qua-
cunq; auctoritate, & superioritate fungentibus, quo quomodo indebite molestari,
vel eis grauamina, dâna, aut iniurias irrogari: facerentque; cum ab eisdem So-
cietate, aut personis vel procuratoribus suis, seu aliquo ex eis, forent requisiti su-
per restitutione locorum, terrarum, domorum, possessionum, iurium, & bono-
rum mobilium, & immobilium, reddituum quoque, & prouentuum, & aliorum-
quorumque bonorum, necnon priuilegiorum & indultorum eis tunc, & pro tem-
pore concessorum obseruatione, necnon de quibuslibet molestijs, iniurijs dânis
tunc presentibus, & futuris, in illis videlicet, quæ iudicalem requirerent indagi-
nem summarie simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicij: in alijs ve-
ro, prout eorum qualitas exegisset, iustitia complementum: occupatores, seu de-
rentores, praesumptores, & iniuriatores huiusmodi, necnon cōtradictores quos-
libet, & rebelles, etiam si alias quam vt praefertur qualificati existerent, quando-
cunque, & quotiescunque expedisset, auctoritate Apostolica per sententias, cen-
suras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia. Appella-
tione postposita competendo: legitimisque, super his habendis, seruatis processibus,
eos quos sententias, censuras, & pœnas per eosdem Conseruatores, seu iudices
pro tempore latis incurrisse eis constitisset: eas incurrisse declararent &
quoties opus fuisset, etiam iteratis vicibus aggrauarēt. necnon auxilium brachij
secularis inuocarent, commisisit, & mandauit. Ac insuper si per summariam in-
formationem per eos super his habedâ, ipsis constitisset quod ad loca, in quibus
occupatores, praesumptores, & iniuriatores huiusmodi, ac alios,
quos literæ tunc desuper conficiendæ concernerent pro tempore morari conti-
gisset pro monitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus eis faciendis, tu-
tus non pateret accessus, iudicibus. & conseruatoribus huiusmodi monitiones
& citationes praefatas, ac inhibitiones quaslibet per edicta publica locis publicis
affigenda, de quibus esset verisimilis coniectura, quod ad ipsorum monitorum,
citorum,

citatorum, & inhibitorum notitiam peruenire valerent, faciendi, necnon eisdem occupatoribus, derentoribus, præsumptoribus, molestoribus, iniuriatoribus, contradiCTORIBUS, & rebellibus, etiã sub cÉSuris, & pœnis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniarijs eorum arbitrio moderandis, inhibendi, ac quibusuis inhibitionibus, eis pro tempore. etiam prætextu quarumcunque literarum Conseruatoriarum, seu priuilegiarum Apostolicarum, quibuslibet concessorum, & concedendorum, pro tempore facti, non obstantibus, eorum iurisdictionem libere exercendi, loca ad quæ eos declinare, & in quibus scienter stare permisi forent, Ecclesiastico interdicto subijciendi, plenam, & liberam facultatem concessit. Ac monitiones, requisitiones, inhibitiones, & citationes sic factas, perinde ipsos monitos, requisitos, inhibitos, & citatos arctarent, ac si eis personaliter factæ, insinuatæ, & intimatæ forent. Ac tunc desuper conficiendis literis, & in eis contentis dispositionibus per quas cunq; derogationes, in quibusuis alijs literis Apostolicis gratiam, vel iustitiam, & mixtim continentibus per eandem prædecessorem, & sedem Apostolicam etiam cum derogatoriarum derogatorijs alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, & per quas earundem literarum tunc desuper conficiendarum tenor, ac si de verbo ad verbum in eis insertus foret, pro expresso haberetur quibuscunq; personis, seu in eorum fauorem, etiam Motu proprio, & excerta scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concessas, & factas, ac faciendas, & concedendas nullatenus derogatum censeretur: aut derogari posset, nisi tenor earundem tunc desuper conficiendarum literarum, de verbo ad verbum nihil penitus omisso foret in illis insertus, & derogatio pro tempore facta huiusmodi per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus similiter distinctis vicibus, eidem Societati intimata, & insinuata foret, & quod aliter earundem literarum tunc desuper conficiendarum pro tempore factæ derogationes nemini suffragarentur. Quodque quilibet iudicum, & Conseruatorum præfatorum valeret prosequi articulum, etiam per alium inchoatum, quamuis idem inchoans nullo foret Canonico impedimento præpeditus: quodque cuiuslibet Conseruatorum, & iudicum eorundem, ab eadem die octauo Kal. Junij esset in præmissis omnibus, ac eorum singulis cœptis, & non cœptis tunc præsentibus, & futuris perpetua potestas, & iurisdictiono attributa, vt eo vigore, eaque firmitate possent in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis, tunc præsentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac si prædicta omnia, & singula coram eis cœpta fuissent, & eorum ac cuiuslibet ipsorum iurisdictiono de præmissis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium perpetuata legitime extitisset, sicque per quoscunq; Iudices, & comiliarios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. Romanæ Ecclesiæ Cardinales, subblata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere: ac ex tunc si secus super his, à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari coningeret, irritum, & inane decreuit. Non obstantibus piæ mem. Bonifacij PP. VIII. prædecessoris nostri, qua cauebatur, ne quis extra suam Ciuitatem, vel dioccesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltra vnam dictam à fine suæ diocesis ad iudicium euocaretur: seu ne Iudices à sede prædicta deputati extra Ciuitatem, vel dioccesim in quibus deputati forent, contra quoscunq; procedere præsumerent: & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo non vltra tres dietas aliquis, vigore earundem literarum, tunc desuper conficiendarum extraheretur, & quibusuis alijs Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilij

171
cilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus priuilegijs, quoque indultis, & literis Apostolicis, quibusuis Regibus, Ducibus, Comitibus, Cæterisque cuiuscunque dignitatis, qualitatis, & præminentia, ac ordinis etiam mendicantium, & conditionis existentibus personis, in genere, vel in specie, ac cum quibusuis etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, idem Pius prædecessor, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad id seruandã foret: tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent pro sufficienter expressis habens, illis alias in suo robore per mansuris, ea vice duntaxat specialiter, & expresse derogauit. Cæterisque contrarijs quibuscumque. Voluit insuper idem Pius prædecessor, quod literarum tunc desuper conficiendarum transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhiberetur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensa. Ne autem de absolutione, indulto, & alijs præmissis, pro eo quod super illis, ipsius Pij prædecessoris, eius superueniente obitu, literæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hesitari, ipsaque Societas illorum frustraretur effectu. Volumus, & similiter Apostolica auctoritate decernimus, quod indultum, & alia præmissa perinde à dicta die octauo Kal. Iunij, suum forciantur effectum, ac si super illis ipsius Pij prædecessoris literæ confectæ fuissent, prout superius enarratur. Quodque præsentis literæ ad probandum plene absolutionem, indultum, & alia præmissa, ubi que sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Septuagesimo secundo: octauo, Kal. Iunij, Pontificatus nostri, Anno primo.